

Vloga in status vodij sistemov kakovosti v organizaciji prihodnosti

Vinko Bogataj*

Fakulteta za organizacijske študije, Mestni trg 5, 8000 Novo mesto, Slovenija
vinko.bogataj@guest.arnes.si

Povzetek

Zaradi sprememb v družbenem okolju se morajo organizacije, če želijo preživeti, stalno prilagajati novemu stanju v družbenem okolju. Srečujemo se torej z organizacijskim razvojem, ki pomeni celovito strukturno in kulturno ciljno oblikovanje organizacije za dvigovanje in ohranjanje visokega nivoja stopnje zrelosti organizacije in za obvladovanje zahtevanih sprememb. Ali povedano drugače: Organizacijski razvoj je integracija vseh projektov sprememb organizacije v celovit dolgoročni skupni koncept.

Aktualni in vidni bodoči razvoj podjetij je tako obsežen, da te spremembe sistema vodenja kakovosti (SVK) in z njim poklica vodja sistema kakovosti (VSK), v osnovi postavljajo pred nove zahteve. Poklic VSK, kot ga poznamo danes je bil oblikovan na osnovi zahtev preteklih desetletij. Če ne bo usmerjen na nove bodoče zahteve, bo VSK veliko izgubil na pomenu in učinkovitosti.

Vodenje sistema kakovosti ima velik vpliv na vse elemente, ki opredeljujejo SVK neke organizacije. Postavlja se vprašanje kakšna je pravzaprav vloga VSK v naših organizacijah danes in kakšna bo morala biti, glede na pričakovane spremembe v družbenem okolju v prihodnje? Ali bo vodja VSK reševalec težav, ki izvirajo iz neustrezne kakovosti, ali bo vzdrževalec in izboljševalec sistema kakovosti, ali bo predvsem vplivni član vodstva, ki najvišjemu vodstvu predlaga učinkovite ukrepe za dvig kakovosti procesov in proizvodov oz. storitev?

Raziskovalno vprašanje (RV): Na značilnosti sistema vodenja kakovosti (SVK) v določeni organizaciji vpliva veliko dejavnikov. Prav gotovo pa ima največji vpliv na značilnosti SVK vodja sistema kakovosti v organizaciji. Ena izmed značilnosti SVK je tudi razkorak med potrebnim in dejanskim statusom in vlogo VSK.

Namen: V okviru tega prispevka bomo pokazali razkorak med trenutnim in pričakovanim prihodnjim statusom in vlogo VSK.

Metoda: V slovenskih organizacij smo v okviru raziskave značilnosti SVK izvedli, z anketo VSK in vodilnih menedžerjev (direktorjev) in korelacijsko analizo med vlogo VSK in rezultati, ki jih dosegajo organizacije.

Rezultati: Ugotovili smo, da je »svetovalec vodstva« edina vloga VSK, ki ima signifikantno pozitivno korelacijo z rezultati, ki jih dosegajo organizacije.

Organizacija: Rezultati raziskave omogočajo vodstvu pravilen pristop pri organizacijskem razvoju oz. pri integraciji vseh projektov sprememb organizacije v celovit dolgoročni skupni koncept.

Družba: Raziskava ponuja odgovore na pričakovan vpliv sprememb v okolju na bodočo organizacijo SVK

Originalnost: Raziskava predstavlja prvi primer raziskave statusa in vloge SVK v slovenskih organizacijah.

Omejitve/nadaljnje raziskovanje: Raziskava je omejena na slovenske organizacije, ki imajo certificiran SVK. V prihodnje bi bilo smiselno podobno raziskavo izvesti tudi v drugih družbenih okoljih npr. v Nemčiji, Avstriji in na Češkem.

Ključne besede: sistemi vodenja kakovosti, avtopoietična organizacija, vodja sistema kakovosti, vloga, status, organizacijske spremembe, raziskava, Slovenija.